

Co respondent(ka) odpověděl(a) na otázku: "Co se Ti/Vám vybaví, když se řekne... ?"	Co respondent(ka) odpověděl(a) na otázku: "Co Ti/Vám na to vadí na... ?"	Co respondent(ka) odpověděl(a) na otázku: "Co by se muselo stát, abys/abyste začal o něco víc podporovata to vadí na... ?"	Jaký jste z rozhovoru měl(a) pocit?	Před četbou kapitol: Jak byste odpovědi responenta/ky sami interpretovali? Co bylo za těmi slovy, co bylo mezi řádky?	Po četbě kapitol: Co byste teď případně k Vaší interpretaci doplnili?
<p>Jako hlavní bod uvedla respondentka "strach". Domnívá se, že strach je nástroj, které vlády používají k manipulaci s lidmi. vysvětlila, že má strach spojený s opatřeními jako nošení masek, zavírání podniků a omezování pohybu. Jako další asociace uvedla slova "chaos", "zmatek" a "bouření" a "optimismus. V souvislosti s bouřením a optimismem uvedla, že nyní lidé lépe rozumí tomu, že korona "není tak velkou hrozbou jako ji vykrešlují média" a proto čím dál víc lidí protestuje a bojkotuje opatření, a že lidé "si začínají uvědomovat, že je za tím něco jiného" a že "médiu využívají platformy k šíření strachu a nucení lidí dodržovat opatření". Jako poslední uvedla "rostoucí nedůvěru ve vládu". Zmínila že "lidé jsou frustrováni", opatření způsobily "ekonomickou krizi", "zkrachování podniků" a díky tomu lidé více "zpochybují vládu".</p>	<p>Okamžitou odpověď respondentky bylo "všechno". Uvedla, že si myslí, že jsou "nesmyslná" a že "masky jsou škodlivé zdraví". Tvrdila že "pokazdě, když si nasadíš masku, má pocit, že nemůže pořádně dýchat, začala kašlat a musela vyběhnout ven a sundat si ji". Dále uvedla, že si myslí že "masky více škodí než pomáhají protože oslabují imunitu". Tento argument také propojila s izolací. Tvrdila, že "díky maskám a izolaci lidé nejsou vystaveni běžným bakteriím a virům, což poškozuje imunitu a lidé jsou více nemocní a jejich organismus si s tím neumí tak dobře poradit". Také zmínila, že "neví jak přesné jsou testy", protože prodělala koronu, ale její test byl negativní. Dále uvedla, že jí vadí zavírání podniků a omezování cestování, opět protože si myslí, že to "víc škodí než pomáhá". Jako poslední bod uvedla očkování. Myslí si, že "ukazovat negativní test je smysluplnější než očkování". Zdůraznila, že si informace hledá na internetu z "nezaujatých zdrojů" a nesleduje "mainstream media jako prima, nova, cnn, bbc a podobné, protože to jsou lži". Uvedla, že si myslí, že "vaccína nám neposkytnou imunitu ani protilátky" a že "spousta lidí, co toto uvedlo byla umlčena vládou, protože je to proti tomu co inzeruje". Dále argumentovala, že "vaccíny jsou plné toxinů a odpadu" a že "oslabují imunitu a zastavují produkci bílých krvinek, aby se lidé stali závislími na farmacii v budoucnosti". Také uvedla že "očkování jsou super-roznašeci, protože v sobě nosí virus" a že "oni způsobují další vlnu.</p>	<p>Po chvíli přemýšlení respondentka uvedla "nic", protože si myslí "že za pandemií stojí něco většího a že lidé co za tím stojí mají nějaký gól". Následně se rozpozdala o konspirační teorii o "resetu společnosti a novém řádu světa" a že "korona je prvním krokem k resetu".</p>	<p>Respondentka je jedním z mála lidí, kteří jsou schopni otevřeně diskutovat, místo toho aby se hádali a nedali prostor druhé straně. Byly chvíle, kdy jsem se musela držet zpátky a neskočit jí do řeči, protože některé argumenty, které uváděla, byly založené na desinformacích. Ale celkově to nebyl nepřijemný rozhovor a s respondentkou jsme se shodly, že nejdůležitější je vzájemný respekt, i přesto, že se ne tomto tématu neshodneme.</p>	<p>Respondentka je velmi přesvědčená o tom, čemu věří a je velmi zapálená pro svoje přesvědčení. Měla jsem pocit, že se velmi noří do větvě konspiračních teorií a radikální větvě tohoto hnutí. Používala silná slova jako "manipulace", "lži", "toxiny" a další. Měla tendenci drammatizovat, například při popisu nošení roušky či konspirační teorie o resetu světa.</p>	<p>Ve výpovědi respondentky jsem zpozorovala intelektualizaci, přemístění a sublimaci. Také jsem zpozorovala, potvrzení předpojatosti a heuristiku dostupnosti.</p>
<p>Respondentovi se vybavil převážně lockdown, který pořád je vnímaný jako hlavní opatření a hlavní hromosvod pro naštvání. Roušky taky byly zmíněny společně s vakcínami a rouškami, kde byl spíše střízlivý postoj.</p>	<p>Respondent zmínil převážně omezování lidské svobody a dále komentoval negativní vliv na malé podnikatele, kulturu a ekonomiku obecně. Také se vyskytovala určitá linie strachu, který je aktuálně ve společnosti společně s kritikou chaosu ze strany státu. Dále kritizoval vliv farmaceutické lobby a určitou otravnost testování.</p>	<p>Respondent by nikdy za žádných okolností nepodpořil lockdown a k jiným opatřením jako jsou roušky má relativně smílivý vztah. Povinné vaccíny by též nepodpořil za žádných okolností.</p>	<p>Měl jsem upřímně celkem pocit pochopení. Respondent trochu neohrabaným a přehnaně zjednodušeným způsobem dával občas poměrně legitimní body. Byly linie, se kterými jsem osobně dost nesusouhlasil jako třeba že strach z covidu je umělé živěny farmaceutickými firmami což nepovažuju za pravdivé, ale v jiných argumentech jsem viděl zrnka pravdy jako například v negativnímu postoji k celkovému lockdownu. Rozhovor proběhl v hospodě, kam často oba chodíme a u mě i u respondenty byl strach, zda či kdy nám ji zase zavou, zatímco ve fabrikách se vesele dál pojedí bez testů což zmínil sám respondent. Osobně vidím absenci masivního antigenního testování na podzim 2020 a zima/jaro 2021 jako jeden z důvodů proč tu zbytečně umřelo 30000 tisíc lidí. Takže rozhovor přinesl negativnější vzpomínky na selhání státu.</p>	<p>Odpovědi interpretuju v rámci zkušenosti respondentta, který své večery tráví po hospodách a je poměrně pochopitelné, že nese s nelibostí to, že mu někdo jeho kratochvilí chce vzít a dále ji interpretuju v rámci českého kontextu, kde byly z hlediska lockdownu velmi tvrdá opatření, a přesto jsme byli jedna z nehorších zemí světa z hlediska smrtí.</p>	<p>Možná jsem cítil trochu potlačení, jelikož bylo trochu cítit, že se vlastně respondent tak moc nechce bavit o těch lidech, kteří umřeli.</p>
<p>Téma ochrany klimatu vyvolává převážně negativní reakce – evokuje totiž ve většině případů o nějaké „omezení“ – převážně pak omezení komfortu, na který jsme navyklí.</p>	<p>Nabízené scénáře a opatření neodpovídají reálným možnostem společnosti, technologie a stavu ekonomiky. „My mladí“ máme „ten náš“ úhel pohledu, ale chybí nám širší souvislosti, např. když mluvíme snadno o omezení spotřeby, protože jsme pěci nezažili komunismus. Někteří ze zúčastněných taktéž zmínil, že navrhovaná opatření mohou mnohdy přifodě více uškodit, než jí pomoci (např. ohrožení ptáků větrnými elektrárnami, dopady vysoké spotřeby a nešetrné těžby zdrojů užívaných při výrobě baterií do elektromobilů, atd...) Mnohá opatření jsou dle respondentů taktéž neslučitelná s aktuální situací – např. přechod na bezuhlíkovou ekonomiku v době „energetické krize“ – viz. ekonomická situace odběratelů energie od zkrachovalé Bohemia Energy...</p>	<p>Typická odpověď je, že lidé začnou klimatické iniciativy více podporovat, až je (my "ekologové") přesvědčíme o relevantnosti a efektivnosti klimatických opatření. Dle svého přesvědčení i pevného zasazení do současného systému, který svým způsobem garantuje jisté úrovně komfortu a sociálních jstot, si přitom každý ze zúčastněných dokázal na jedno konkrétní opatření najít deset různých důvodů, proč je nevyhovující.</p>	<p>Dlouho jsem přemýšlela, koho s rozhovorem oslovit. Nakonec jsem se vlastně ani rozmyslet nemusela – v den státního svátku jsme se večer sešli s rodinou (já + 5 dalších osob). Jelikož všichni znají mé studijní zaměření, rázem se debata stočila směrem k ekologii a změně klimatu. Rázem jsem si uvědomila, že sedím u stolu ne vyloužené s popírači klimatické změny, minimálně však s pěti osobami, které se k jednotlivým opatřením staví převážně silně negativně – z mnoha důvodů. Celkově musím přiznat, že mě tento rozhovor emočně poměrně silně převálcoval. Důležitou roli v tom hrál především asi fakt, že jsem si ho vylouženě nenaplánovala, proběhl s blízkými osobami a ve značné nerovnováze názorů. Tím musím zároveň přiznat, že jsem se trochu vymkla zadání, jelikož situace zcela znemožnila zřeknutí se polemizace. Jak tomu většinou bývá, během podobných konverzací cítím převážně bezmoc, protože mám pocit, že ostatní – zvláště starší osoby – nějak nedokáží pochopit můj úhel pohledu. Přichází uvědomění, že má sociální bublina je poměrně malá – ačkoliv mi dodává pocit naděje, že věci skutečně lze změnit, většinová populace zastává převážně jiný názor na urgentnost problematiky, přestože o ní má nemalé povědomí.</p>	<p>Zdá se, že respondentky/ky si do jisté míry uvědomují rizika spojená se změnou klimatu, ne však natolik, aby skutečně hledali cesty k zamezení jejího postupu. Pro mnohé je také těžké připustit, že naše běžná praxe (míněno business as usual) je nějak škodlivá – věnujeme přece tolik práce, času a úsilí zachování nějaké úrovně našeho života. Nejvíce je toto patrné u nejstarší generace, kteří se asi jen těžko smířují s tím, že celý život postupovali špatným směrem a před mnohými souvislostmi doslova zavírají oči. Možná že právě za touto obrannou pózou se také skrývají oby, které se my mladší nebojíme projevít?</p>	<p>Zdá se, že za mnohými neporozuměními stojí celá škála obranných mechanismů lidské psychiky. V postojích respondentů lze rozeznat rovnou několik z nich – převážně pak racionalizaci, např. v argumentaci ve stylu: „mohl bych zásadně zredukovat svou uhlíkovou stopu, ale všechny moje aktivity, které produkci uhlíku přhrávají, dělám pro blaho své rodiny“. Intelektualizace byla taktéž rozpoznatelná, často během komplikovanější argumentace ve spojitosti s politickou situací. Přemístění se projevilo též, klasicky: „přece třídím odpad a moje auto má nízkou spotřebu...“. U prarodičů je pak zřejmé např. popření. Naopak ale např. sublimace se neukázala ani u jednoho z respondentů.</p>

<p>Respondent odpověděl: Omezování svobody občanů, zásah do našeho soukromí.</p>	<p>Respondent odpověděl: Především to, že jsou tato opatření zcela neefektivní, lidé jsou nemocní stejně, stejně tady máme mrtvé. K tomu však zabíjíme i malé podnikatele a živnostníky v zasažených sektorech. Ty záказы vymýšlí nekompetentní lidé a je zřejmé, že je vyhlašují naprosto iracionálně podle toho, jak se jim to zrovna hodí.</p>	<p>Respondent odpověděl: Opatření zde musí být, to je jasné. Tato opatření si však musí říct každý sám sobě. Když slyším, že je čím dál víc lidí nemocných, tak tu roušku budu nosit na veřejných místech, budu se vyhýbat rizikovým místům. Pokud v tom ale někdo nevidí důvod, ať si dělá co chce. Nikdo přece v civilizované společnosti nemůže kázat dospělému člověku, že nesmí bez roušky do šaliny nebo na pivo. Když už se ta opatření dělají plošně a vynucují se, tak ať o tom aspoň rozhodují specialisté. Odborníci. A ať nám taky vysvětlí, proč to tak je a ne, že "tohle nesmíš, tamto nesmíš a tohle musíš" a zdar.</p>	<p>Že respondent je z opatření unaven a nepřipouští si, jak je jeho chování nebezpečné. Pro upřesnění, byl to muž, 36 let, covid neměl.</p>	<p>Rekla bych, že respondent pocítil na vlastní kůži covidové opatření v tom smyslu, že ho ovlivnila po finanční stránce a že nechápe, proč by opatření měl dodržovat, když mu se nic nestalo. Nechce se omezovat pro společnost, když z toho nic nemá. Nechápe důsledky.</p>	<p>Že si respondent snažil své přesvědčení racionalizovat a intelektualizovat, hlavně tím, že si nepřipouští vlastní podíl na zhoršující se situaci. Taky že chtěl své přesvědčení vysvětlit tím, že jistá opatření nejsou vysvětlena a jen se čeká, že je bude následovat. Myslím si ale, že to vysvětlení tady je, on jej jen nechce slyšet. Došlo pravděpodobně i k jiným fenoménům popsáných v kapitole s Freudem, ale nejsem si jistá, zda bych je určila správně.</p>
<p>Respondent bodově odpověděl následující: oOmezování oRoušky, očkávání, lock-down, karanténa oJejich konkrétní podoba je sporná oZmatenost a nekonzistentnost oJsou povinné nepovinné oÚtlum ekonomiky</p>	<p>-Nedostatečná odbornost lidí, kteří ta opatření vydávají -Vzájemný rozpor, nekonzistence a zkratkovitost vydaných opatření -Nerespektování legislativních zvyklostí u přípravy právních předpisů, nerespektování soudů, nelegitimita -Že sami politici daná opatření často nedodržovali -Zneužívání pandemie pro osobní obohacení (firmy na výrobu roušek napojeny na politiky atd) -V médiích byl dáván velký prostor extrémním názorům – tzv. popírači x extrémní strašiči (Flégr atd.) - respondentovi tedy chyběla smysluplná a věcná debata ve veřejném prostoru -Vadilo mu taky zavření škol, tělocvičen (poukazuje na to, že do tělocvičen chodí pouze zdraví lidé), horských lanovek a sjezdovek v zimě -Nepromyšlenost opatření – došlo k nárůstu psychických problémů ve společnosti, častější deprese, nejistota, spousta lidí přišla o práci, děti přišly o školu, kamarády... -Všechno se zavřelo a mnoho lidí nemohlo vydělávat peníze – zadlužení...</p>	<p>-Musely by být vydané v souladu se zákonem a rádně odůvodněné -Chtěl by, aby nebyly tak zmatkovité, diskriminační -Aby byly více promyšlené a braly v potaz dlouhodobé hledisko - Opatření by musela vycházet více z rukou odborníků než politiků (poukazuje na výroky Babiše: „Nálada je blbá, lidi chcou do Chorvatska, tak rozvolníme...“ Pak se za měsíc budeme chytat za hlavu. To stejné v případě Vánoc.)</p>	<p>Ve vzduchu visela jakási nervozita, neochota natáknout toto téma, které společnost značně rozděluje. Zároveň myslím, že už jsou z něj všichni unavení a nechtějí jej stále řešit.</p>	<p>Mezi řádky jsem cítila frustraci, zlobu a vyčerpání z dlouhé epidemiologické situace a chaotického vedení politiků. Argumentace byla velmi racionální, emočních projevů se respondent v rámci tohoto rozhovoru zcela zdržel. S nutností zavedení určitých opatření při pandemii v podstatě souhlasí, ale vadí mu jejich forma, provedení a načasování u nás.</p>	<p>Po četbě daných kapitol si říkám, že je možné v odpovědích vysledovat stopy racionalizace a intelektualizace jako obranných mechanismů. Myslím, že respondent využívá racionalizaci, aby si od tématu udržel odstup. Naopak jsem nesledovala žádné projevy potlačení, vytěsnění, nebo reaktivní formace. Při vyhledávání nových informací pravděpodobně také sklouzává k potvrzení předpojatosti.</p>
<p>(opatření proti koronaviru) nošení roušek, lockdown, zákaz stýkání se a chození do restaurací, distanční vyučování, homeoffice, očkávání, bílostí,....</p>	<p>Zaměřím se např. na očkování. Jsem ráda, že není povinné a doufám, že nebude. Myslím, si že by to bylo porušování osobní svobody. Ale i když to není povinné, tak mě přijde hrozná, jak společnost využívá situace a podmiňuje ostatní k očkování, aby se mohli účastnit nějaké akce nebo využívat sociálních služeb. Je to snad ze strachu? Navíc očkování proti koronaviru bylo vyvinuto za 1-2 roky? Přitom na běžných očkovacích vakcínách se pracuje klidně až 30 let. To mi důvěrnosti moc nepřidává. A taky mě dopálilo, když jsem se koukala na zprávy ČT1 někdy kolem toho, kdy se poprvé očkovalo a v malých titulkách dole na obrazovce bylo napsáno, že cca 80 lidí umřelo na očkování. S vidinou toho, že by očkování klidně jen s minimem procent mohlo ohrozit můj život, se očkovat nenechám. Věřím své imunitě, radši budu přirozeně nemocná virem a věřit, že si s ním poradím, než si uměle píchnout očkování, kterým si mé tělo nemusí poradit. Ale samozřejmě nechci ohrožovat ostatní, tak se nechávám testovat, a když se cítím nemocná, tak zůstávám doma. Taky hodně slychávám, že očkovaní nemohou být nakaženi. Znáám minimálně jeden případ, kdy očkovaný byl nakažen, měl velice slabý průběh, ale i takový jedinec si nemusí uvědomovat, že koronavirus má a může nakazit ostatní. Ale zároveň nikomu nevyčítám, že se očkuje, chápu, že chce chránit své zdraví a věří tomu.</p>	<p>Asi by to pro mě muselo být více smysluplné. Nebo bych se koronaviru musela začít bát. Ale tím, že se ho nebojím, mě opatření spíše omezují než podněcují k dodržování.</p>	<p>Byl to velmi zajímavý zážitek a také přínosný. Bohužel jsem pro rozhovor neobjevila člověka, který by například zpochybňoval existenci KZ, nebo měl nějak diametrálně odlišné názory od těch mých. Tak to bylo myslím mnohem snazší, což mě na jednu stranu mrzí.</p>	<p>Myslím, že nedůvěra v koronavirové opatření či konkrétněji v očkování plyne u respondentky hlavně z nedostatku relevantních důkazů účinnosti těchto opatření, obav z dopadů (i jiných než jen onemocnění COVID 19) a nedůvěra. Respondentka nezpochybňovala ani v nejmenším samotnou existenci nemoci, ale nejevila důvěru v kroky, provedené vládou. V samotném očkování nevidí smysl a nucení do očkování, či zavedení povinného očkování vnímá jako omezení své vlastní svobody. Silný vliv v argumentech má i snaha o zamezení potenciálně možné smrti a důvěra ve vlastní imunitu.</p>	<p>Myslím, že u respondentky docházelo k racionalizaci jejího vlastního postoje k očkování. Zároveň vnímám určité jemné potvrzování vlastní předpojatosti v dnešní době, kdy je již k opatřením mnohem více informací, ale chápu, že respondentku neutvrzuje velmi krátký čas, během kterého všechny události, výzkumy a kroky proběhly. Respondentka zvažovala i rozdílné pohledy na věc a neodsuzovala je.</p>

<p>Respondentka na otázku, co se Ti vybaví, když se řekne opatření proti koronavirovému onemocnění, že se jí vybaví omezení svobody a lidských práv a mamá snaha s tím (s virem) něco udělat.</p>	<p>Respondentka odpověděla, že jí nikdo nemá právo nakazovat, co má dělat, že má na puše něco nosit, něco co není dokázané. Že jí nějak pomáhá. Vadí jí zakazování, nutnost ukázat test, nebo očkování, když chce jít mezi lidi. Vadí jí zakazování navštěvovat ostatní, cestovat. vadí jí, že z toho média dělají haló a větší drama, než to je. Zdůrazňuje hlavně, že čísla, která nám říkají nejsou pravdivá, že místa v nemocnicích nejsou plná, že žádná opatření člověku před nákazou nepomůžou. Média nám lžou a zbytečně nás stresují, nevěří, že to lidé v televizi, politice.. celkově lidé výše postavení, nevyužívají pro svůj prospěch. Člověk žije ve stresu a nemá díky tomu plnohodnotný život. Mluví také o tom, že sama byla ze začátku vystresovaná a ovlivněna médií. Zmiňuje také změny po volbách (více nakažených, placené testy..). Vadí jí také zničující následky pro podnikatele - nejen že soucítí s majiteli restaurací a kaváren skrz nedostatek financí, ale končí její oblíbené podniky... Vadí jí také, že pro různé lidi platí různá pravidla - například pro politická shromáždění, pro očkování, testování .. Rouška podle ní ničí její imunitní systém, nedostatek vzduchu a přírody, či samota a stres z koronaviru může mít na člověka horší následky, než sama nemoc. Problémem je pro ni taky nemožnost vykonávat svou práci, na což navazuje nedostatek financí, nemožnost platit nájem apod.</p>	<p>Aby respondentka začala více podporovat opatření proti koronaviru, potřebovala by si být sto procentně jista, že dostáváme pravdivé informace - čísla, způsob šíření, ochrana, opatření, zda pomáhá očkování.. Uznala, že toto není reálné.</p>	<p>Jelikož respondentku dobře znám, můžu porovnat její nynější názor s jejím dřívějším názorem. Dříve tvrdila, že celý koronavirový virus je vymyšlený, že si ho vláda vymyslela, že je to pouze obyčejná chřipka. Sledovala jsem tedy, jak se její názor od jejího dřívějšího postoje odlišoval. Snažila jsem se nechat co nejvíce projevit názor a podporovat jí, až s ní nesouhlasím. Víím, že můj názor a postoj a zásah do rozhovoru by jí v tom jejím pouze utvrdil a podpořil její teorii o "zblbnutí" lidí. Rozhovor byl hodně zmatený a často respondentka nevěděla jak odpovědět, opakovala se a sem tam si i protřečila. Dle mého hlediska byla trochu zmatená a ve svých názorech měla mezery a nejasnosti. Od jejích dřívějších postojů se však nyní pohled na věc změnil i v interpretaci. Nerozčilovala se, nebyla naštvaná, nevnucovala svůj názor, přistupovala na možné úvahy, odpovídala v klidu a s větším nadhledem.</p>	<p>Dříve respondentka problém popírala. V dnešním rozhovoru šlo vidět, že je pro respondentku největší problém vyjadřování médií, nevěřičnost, podezřivost, nutnost něco dodržovat.</p>	<p>Myslím si, že v chování respondentky dochází k racionalizaci, intelektuálnímu odvrácení a později i k vytěsňování, kdy se za každou cenu snaží žít jako dříve a problém ignorovat. Dříve u ní také docházelo k reaktivní formaci - snažila se hodně dávat najevo, že je proti očkování, že jsou koronavirová opatření proti němu nesmyslná, hodně veřejně projevovala svůj anti názor.. Dle mého názoru u respondentky hraje roli i heuristika dostupnosti, kde je respondentka ovlivněna předchozími zážitky a zkušenostmi. Jelikož mám k respondentce osobní vztah a znám jí již od mala, můžu jen připojit, že tyto názory doprovází i strach a zoufalost z nevědomosti.</p>
<p>Respondentka odpovídala jednoslovnými výrazy: lež, podvod, manipulace, omezení života, online život – práce, škola, nesmyslné testy, nesvoboda, strach, digitální kontrola.</p>	<p>„Vadí mi úplně všechno. Roušky a lidi, který to poslouchají a buzerují ostatní. I to píšou, že nošení nemá vliv, jestli se to rozese, nebo ne.“ Respondentka zmiňovala, že nenávidí opatření, že to je snad to nejhorší, co se společností mohlo stát. Tvrdila, že konspirační teorie o ovládnutí světa farmaceuty, jsou pravdivé, neboť opatření jsou všude na světě podobná a lidé jsou nuceni nechat se naočkovat. Maximální drzost je podle ní zavedení povinného očkování.</p>	<p>Respondentka se jasně vyjádřila, že zdravotníci, respektive farmaceutické lobby, podporovat nikdy nebude. Věří, že je celá tato situace proti přírodě. Lidé mají dobrou imunitu a když podlehnou jakýmkoli nemocem (ať už covidu, zraněním apod.), tak to tak asi má být. Dodala, že lidem nepřeje nic takového, ale že opatření šíření nezabrání. Pouze zmiňují rychlost šíření. Je vidět, že zavedená opatření nefungují a jsou k ničemu. Lidé jsou akorát naštvaní a nechávají se očkovat, aby měli klid. Dříve se léky vyráběli, aby opravdu lidem pomohli. Teď to dělají, aby to pomáhalo jim (myšleno firmám, farmaceutům). Léky nepomáhají. Jen potlačí příznaky a v těle to člověku udělá akorát zmatek. Člověk má plnou moc uzdravit se sám.</p>	<p>Rozhovor byl pro mě příjemný, jelikož se jednalo o blízkého člověka. Zároveň mi v rámci tohoto tématu není nepřijemné slyšet cokoli, protože jsem v pozici nezájmové a také v podstatě nic netušící osoby. Ráda si tedy vyslechnu jakékoli názory, informace. Díky nadhledu mě také zajímá do větší hloubky a bez odsuzování (pravděpodobně ne zcela, ale na vědomé úrovni), jak došla dotazovaná k názorům, proč si to myslí apod.</p>	<p>Řekla bych, že pod slovy se skrýval strach, možná neochota vystoupit ze své komfortní zóny pro blaho společnosti, pocit omezení svého standardu, nedostatek informací zapříčiňující různé teorie, kdy jedna protřečila druhou.</p>	<p>V textu mě obecně zaujaly veškeré definice obranných mechanismů, chyb posuzování a myšlení. U respondentky jsem si všimla intelektuální odvrácení (nepřipouštění si podílení se na společenském problému), racionalizace ("Nebudu nosit roušku, protože to stejně nikoho neochrání."), projekce (kritika ostatních ve snaze řešit problém), potvrzení předpojatosti (zaměřování se pouze na informace podporující teorie respondentky) a heuristiky (zkušenosti se zdravotnictvím zapříčiňující aktuální pohled na situaci).</p>
<p>Respondent ve své řeči obviňoval vládu za neschopnost a za ovládnutí lidí, podle něj je cílem zlomit obyčejné lidi. Považuje případnou povinnost očkování za omezení svobody. Podle jeho názoru je očkování proti koronaviru jen pokus na lidech, protože vakcína nebyla schválena. Respondent dále uvedl, že se snaží do lidí dostat co nejvíce dávek, protože na konci roku má údajně dojít k zániku licence na vakcíny, takže by všechny společnosti přišli o peníze. Neví důvod proč se má omezoval kvůli chřipce a podle jeho názoru je cílem podrobení si obyčejných lidí.</p>	<p>Respondent na to odpověděl částečně u první otázky. Znovu uvedl, že mu vadí, že je zde povinnost očkování a že jsou neočkovaní utlačováni a diskriminováni. Podle něho je to omezení osobní svobody a porušování lidských práv.</p>	<p>Respondent uvedl, že to nikdy podporovat nebude a že se nikdy nepodrobí. Vadí mu plošná omezení a diskriminování neočkovaných.</p>	<p>Já se upřímně těmto rozhovorům už ze zásady vyhýbám, protože mi to bere energii. Z většiny jsem si ze svých přátel odstranila všechny, kteří jsou negativní, sdílí pravidelně hoaxy a fetězové reakce nebo s nimi prostě nesouzním. Občas ze své sociální bubliny cíleně vystoupím, abych zůstávala v realitě, ale jinak se snažím obklopovat jen lidmi se stejným nastavením mysli, kteří mi nevysosávají veškerou radost ze života. Rozhovor tak pro mě byl nepřijemný a neplodný. Poslouchání pořád dokola několikrát vyvrácených lží je pro mě ubíjející. V tomto ohledu jsem vzdala veškerou snahu o vedení diskuze napříč názorovým spektrem a raději se věnuji svým zálibám.</p>	<p>Podle mě je to o boji mezi systémem a "obyčejnými" lidmi. Je zde vidět polarizace společnosti. Pochopit fungování očkování je poměrně složité, sama nerozumím všemu, ale mám důvěru v odborníky, který se tomu věnují celý svůj život. Chápu proto, že je velmi lákavé hledat jednoduchá řešení. Je totiž jednodušší popírat reálné nebezpečí z nákazy než mu doopravdy čelit.. Respondent se staví do pozice oběti, který se snaží být odolný proti systému.</p>	<p>Mohlo by to splňovat to, co popisuje Freud. Respondent před reálným nebezpečím zavírá oči, aby se nemusel omezoval a zároveň se přesvědčuje, že k reálnému nebezpečí není žádný důvod, protože je to jen obyčejný chřipka. Potlačuje nebo vytěsňuje události ve svém okolí a zároveň vynakládá značné množství energie, aby vyjádřil opak (vytváří si jinou realitu, chybně interpretuje informace, aby mu sedělo do jeho představy o světě). Zároveň se respondent potvrzuje ve své předpojatosti, kdy se ve svých závěrech utvrzuje tím, že si vyhledává informace podporující jeho vydání světa. V tom třeba napomáhají i sociální sítě nebo algoritmy webových prohlížečů, které personalizují zobrazovaný obsah a tím poskytují lidem kruh informací, ve kterém se točí. Člověk následně musí z kruhu aktivně vystoupit, což je obtížné.</p>

<p>"Vybaví se mi nemoc, která se sem dotáhla z Číny, údajně od netopýrů, čemuž teda nevěřím, spíš bych řekla, že byla vyvinuta úmyslně, protože je na nás na planetě už moc. Je to samozřejmě nemoc s kterou je potřeba bojovat, ale zároveň si na ni lidstvo musí vytvořit vlastní imunitu, tak jako na chřipku, angínu... Jinak s ní nebudeme nikdy umět bojovat."</p>	<p>"Na opatřeních mi vadí, že jsou nesmyslná a ničemu nepomáhají. Nejdříve stačilo mít jednu roušku, potom dvě, potom někdo nakoupil moc respirátorů, tak musíme nosit ty, čísla nakažených šla a jdou i tak nahoru, takže to asi není dobré opatření, ničíme si tím akorát vlastní imunitu a nosit to i mimo uzavřené prostory? To byl naprostý úlet." "Zavření drobných obchodů, byl taky super krok k tomu zlikvidovat drobné podnikatele, ale určitě ne k tomu, aby se covid přestal šířit." "Otevření hranic na léto a pak opět zavření, to jsme přes léto nemohli v cizině nic chytit? Ne, jenom se nemohlo dopustit, aby skrachovali všechny cestovní kanceláře. Za chvíli bude povinné očkování, které je taky k ničemu, akorát věříme o to s tělem udělá za pár let. Všechna opatření mají vliv na psychiku lidí a tím pádem i na rozjetí dalších nemocí."</p>	<p>"No to, aby ta opatření dávala smysl. Pokud zavřené hranice, tak pro všechny, pokud povinné testy, tak pro všechny a ne jenom pro neočkované, protože i ti můžou nemoc přenášet dál."</p>	<p>Z rozhovoru jsem měl přeměně ambivalentní pocit, který z něj měl zřejmě i vyplívat. Bylo občas těžké do rozhovoru nevstupovat a nepoukazovat na pravdivá data, popřípadě různé výzkumné studie (což jsem samozřejmě neudělal, jelikož by rozhovor plynul úplně jiným směrem a nebyl by brán jako empatický a chápavý). Podobné pocity jsem již dříve zažíval u mé bakalářské práce, kde jsem také občas měl zcela jiné názory než můj participant, takže jsem se svými pocity nyní uměl již lépe vypořádat. Což ale neznamená, že se občas "neodvážu" v internetové diskuzi.</p>	<p>Částečně jsem za těmito slovy viděl strach a i vztek, což dokazovala i mimika a tón hlasu. Zřejmě by to občas mohlo i fungovat jako určitý obranný mechanismus, nebo racionalizace. Více informací bych se zřejmě dozvěděl diskuzí, argumentací, popřípadě předložení určitých dat (mohlo by to být i zajímavější). Ale jelikož jsem se držel instrukcí, rozhovor jsem vedl věcně a snažil se působit nezaújatě. Jelikož sám participantku znám a vím, že si již některými jinými onemocněními prošla, včetně jejích blízkých, tak poté chápu zmíněný již jiných onemocnění v daném kontextu.</p> <p>Z mého hlediska (což jsem nijak nestudoval a není tedy podpořeno zdroji a daty, což bych považoval jinak za neprofesionální, ale jelikož to zde zmiňuji jako svůj názor) by si participantka měla více ověřovat již zjištěné informace. Domnívám se, že hoaxům a nepravdivým sdělením věří více starší lidé, kteří si je neumí ověřovat, popřípadě neumí kriticky uvažovat (z období komunismu?), neumí používat elektronické zdroje. Také chudší lidé, kteří opět mají tendenci mít nižší vzdělání a méně kriticky uvažovat a ověřovat si získané informace. V jiných případech daná pravidla nedodržují lidé, kteří se chtějí "vzepřít systému, udělat nějakou rebélii", ale na víc se nevzmůžou, než jen nenosit roušku v obchodě a sdílet hoaxy na internetu. Popřípadě ženy, ale i muži, kteří musí dát na odív svůj vzhled obličje, jelikož by jim to mohlo zničit makeup, nebo jiné doplňky. Z určité části se dle mého názoru jedná také o ekomatky, ezomatky atd. To je ale čistě můj názor, nijak jinak neověřovaný.</p>	<p>Jelikož obranné mechanismy znám a také heuristiky ze svého dřívějšího studia, zřejmě bych nic nového nedoplnil. I tak ale doplním, že si dané informace občas pletu, nebo je zapomínám, tak jsem si je rád opět osvěžil a přečetl si stručně a dobře napsané texty. I tak tam na mě vyvstala otázka, na kterou se rád zeptám na hodině. Pouze bych doplnil, že participantka byla anonymizována a text byl zkrácen. Participantka byla také obeznána s informovaným souhlasem.</p>
<p>Rozhovor som viedla so známou o opatreniach proti COVID 19, hlavnou témou nášho rozhovoru bola vakcinácia. Z jej úst padali hneď slová ako ochrana, či padlo aj meno spoločnosti Pfizer, ktorý bol nespochybné razy omieľaný v médiách.</p>	<p>V podstate jej vadilo hneď niekoľko vecí. Prvou podstatnou bol tlak zo strany vlády a má pocit, že všetko, čo robia na jeho podporu, jej pripadá ako antivakcinačná kampaň. Takisto jej vadilo heslo očkovanie=sloboda, ktoré bolo v poslednom čase všade, dokonca to prirovnala až k totalite. Nepáči sa jej, že vakcinácia polarizuje spoločnosť, podľa jej slov na tri skupiny – tých, čo bojujú za očkovanie, tých, čo bojujú proti a tých, čo už bojd vzdali, lebo sa mi to zdá kontraproduktívne. Silným faktorom v rozhodovaní mojej respondentky tiež zohráva to, že tvrdí, že pozná ľudí, ktorým očkovanie ublížilo a tiež to, že do očkovaní sú tlačení aj ľudia, ktorí covid 19 už prekonali. Doslova sa zamýšľala: „Kde sa podel zdravý rozum?“. Vývoj vakcíny označila za experimentálny a nedotiahnutý do konca, chýbajú jej tiež viaceré údaje o možných vedľajších účinkoch. Tiež jej vadí to, že naša vláda nepreberie zodpovednosť na očkovanie, ale táto zodpovednosť je na každom jednotlivcovi.</p>	<p>Respondentka povedala, že by musela viac dôverovať v neškodnosť, spolahľivosť účinku očkovacej látky. Všetko to, čo sa okolo očkovania deje, ju zatiaľ podľa jej slov, presvedča o opaku a povedala, že „a to som nikdy nebola antivaxér“. Čo by ju o tej dôvere presvedčilo, odpovedať nevedela.</p>	<p>Predovšetkým mne sa tento rozhovor vôbec nechcelo viesť, ani ho začínať. Už niekoľkokrát som sa rozprávala s ľuďmi, ktorí sa nechcú dať očkovať alebo nedodržiavajú iné protipandemické opatrenia a vždy mi to prišlo, ako boj s veternými mlynmí. V tomto rozhovore cieľom samozrejme nebolo presvedčiť respondentka na „svoju stranu“, len si ho vypočúť. Bolo trochu náročné zachovať pre mňa pokoj, keď človek počuje, často trochu nezmyselné odpovede, respektíve také, s ktorými nesúhlasí. Avšak rozhovor bol slušný, vcelku pokojný, takže podľa môjho názoru dopadol dobre.</p>	<p>Zdravie je veľmi citlivá vec a ja som v jej slovách cítila rozhorčenie, ale na druhej strane strach o to krehké, čo máme. Hľadala všelijaké možné dôvody, ako si svoje rozhodnutie „ospravedlniť“, ale nič, čo by jej názor vyvážilo. V jej hlase aj slovách panovala silná nedôvera – voči štátu, médiám, vedcom, lekárom. Naopak, dôverovala svojim známym, veciam napísaným na internete. Mám pocit, že to je až taká bezhľadná nedôvera, lebo ani sa nechcela priliš zamyslieť nad tým, čo by ju presvedčilo o opaku, nech by to bolo naozaj čokoľvek.</p>	<p>Po prečítaní kapitol som si uvedomila, že moja respondentka použila hneď viaceré obranných mechanizmov. Zdá sa mi, že si celý problém pre seba racionalizovala, keď hľadala zdôvodnenia svojho rozhodnutia a počínania, bez ohľadu na to či sú alebo nie sú pravdivé. Ako píše autor, tak vytesnenie vedie často k popieraniu, ktoré som tiež pozorovala počas nášho rozhovoru. To často vedie až k hnevu, rozhorčeniu a najmä pri druhej otázke sa respondentka takto rozbehla a dostala zo seba von všetko, čo mala na jazyku. Zároveň jeden zo znakov je tiež, že človek nevidí, nepripúšťa si zhoršujúci sa stav a tu to bolo rovnaké. Sme v tretej pandemickí vlně, vidíme dobré príklady z iných krajín, ale miera zaočkovanosti na Slovensku sa zvyšuje len malíčkými krokmi. Nielen pri mojej respondentke, ale pri ľuďoch a téme covid 19 silne vnímam aj confirmation bias. Hľadajú všetky možné aj nemožné informácie, ktoré im potvrdzujú ich názor, ale po druhej strane nikdy nesiahnú. Vidím tu prepojenie aj s fungovaním sociálnych sietí a algoritmov, že to, čo človek vyhľadáva sa stane akoby celým obsahom a už nič iné v podstate nevidí, lebo sa mu to nezobrazuje. Tak spadne do víru hoaxov a lží a pri téme covid 19 je to obzvlášť nebezpečné.</p>
<p>Rozhodla jsem se zeptat jedné ženy ve věku 47 let na její názor ohledně opatření proti koronaviru. Restrikce se jí přímo dotkly, před pěti lety si založila vlastní podnikání ve službách a momentálně nemohla vydělečnou činnost více než rok provozovat. Ze sociologického hlediska mi přijde zajímavé dodat, že na politickém spekturu je silně vpravo a rozhodla se prozatím nenechat naočkovat – její názor na vakcínu je negativní. Má rodinu, manželka a jedno dítě ve věku 16 let. Bydlí v menším městě do 5 tisíc obyvatel.</p> <p>Tón rozhovoru probíhal v pohodovém, respektujícím duchu a na žádnou výměnu názorů nedošlo. Z první otázky jsem vytáhla vztek z utiskování, ztráty svobody, a hlavně podvědomý strach o peníze a zabezpečení rodiny, což je základní jistota, o kterou když člověk přijde, může reagovat opravdu různě. Padly i vulgarity, je vidět, že respondentka je opravdu velmi neklidná z toho, že se situace znovu zhoršuje, ale tvrdí, že už nejde dělat nic jiného než se tomu všemu smát. Špatně snáší, že by mohla přijít o svoje podnikání a že by syn mohl zůstat doma a nechodit do školy, vnímá to jako „průser“ budoucí generace.</p>	<p>Že již nedávají smysl – hodně se situace objasnila po volbách, protože to „ticho po pěšině“ před výsledky jí ukázaly, že se jedná jen o čistý populismus a boj o moc. A že to stejně nikdo už dodržovat ani nemůže, jestli lidé mají rozum.</p> <p>Hodně jsem cítila opírání svých argumentů o konspirační teorie a všimla jsem si, že respondentka silně využívá „názory světových kapacit“, které se shodnou na tom, že koronavirus není o moc horší než chřipka a že je to celé nafouklá bublina.</p> <p>Musím říct, že respondentka byla při téhle otázce asi nejvíce emotivní. S klidem bych prohlásila, že jí vadí na situaci úplně všechno, zároveň se při odpovědi vystřídal odhodlání, vztek, smutek a pak rezignace.</p> <p>Něco neobvyklého, bláznivého? Velmi volná citace: Ano. Že by se těm nahoře na to lidi měli vážně vykašlat, prostě když se nepodvolíme, už si to znova nedovolí, a že musíme jít demonstrovat. Že zlepšení situace nastane jen, když se lidé nepodvolí. Opravdu by to chtělo chodit na demonstrace, kašlat na respirátory a nenechat se naočkovat, protože je to cílená manipulace a samotné očkování s koronavirem stejně nic neudělá, je to úplně k ničemu.</p>	<p>Tady si dovoluji přímo citovat: „Absolutně vůbec nic, už je mi celá tahle šaškárna jedno.“ jelikož je vše vypovídající. Víc jsem otázku nerozváděla.</p>	<p>Bylo mi celkem smutno. Mrzí mě, že lidé přicházejí o věci, které buďovali léta a rozumím tomu, proč je těžké se s tím vyrovnat. Zároveň jsem si uvědomila, že je zajímavé, jak lidé odlišně přemýšlejí a že to, co přijde logické mně, nemusí tak připadat někomu jinému. A rozuměla jsem skutečnostmi cizího přesvědčení, i když je na druhé straně názorového spektra. Já jsem ale více sociálně naladěná a s respondentkou se silně rozcházejí – taky jsem v rámci koronaviru přišla o spoustu jistot a peněz, ale očkování jsem a respektuji opatření, protože to je zase můj způsob, jak se z této šlamastyky dostat. Také mě mrzelo, jak je snadné dostat se lidem do hlavy konspiračními teoriemi, které využívají strach ke svému prospěchu. A občas jsem sama v sobě narážela na frustraci, protože jsem absolutně neušila, jak podobně lidi edukovat.</p>	<p>Chápala jsem, že lidé, kteří potřebovali živit rodinu a najednou přišli ze dne na den o jistoty, jsou naštvaní, bojí se a používají určité obranné mechanismy, aby si situaci trochu ulehčili. Všimla jsem si také určitého vzorce, že lidé více anti-covid a anti-vaxx jsou často od přírody rebeltější, až anarchisté (☹️) a mají potřebu dokázat ostatním, že jsou samostatně přemýšlejší bytosti, co se nenechají zmanipulovat a koronavirem situaci berou jako způsob, jak ukázat světu, že nejsou tzv. ovce. Toho jsem zaregistrovala, aniž bych chtěla kategorizovat, zejména u mužů. Případně obecně u lidí, co zažili komunismus a bojí se, že by mohla znovu nastat totalita.</p>	<p>Nejsilnější jsou zde přítomny freudovské obranné mechanismy a snaha se ochránit před dopady situace, tj. intelektualizace. Ale určitě zde vidím také potvrzení předpoklatasti. Lidé sice shání další a další informace, bohužel však mají tendenci vyhledávat ty, které jejich předpoklady potvrdí. Jak je uvedeno v literatuře, moc užítku to nepřináší a já musím souhlasit. Člověk je pak opravdu uzavřený jiným názorům, protože je silně přesvědčený, že má potvrzenou svou pravdu jinými zdroji. Člověk je také ovlivněn svými přesvědčeními a informace tak může interpretovat po svém. Na to navazuje heuristika osobnosti, kdy člověk okamžitě, až odsoudí, situaci na základě předchozího prožitku.</p>

<p>Ptala jsem se respondentu, proč se nechce očkovat a odmítá tím jedno z opatření proti šíření viru covid.</p> <p>Na otázku odpověděl, že nyní už se mu vybaví jen velký chaos a tlak, který je na něj od většinové společnosti nakládán, a i proto se proti celé situaci s očkováním staví již více do útočné pozice.</p>	<p>Nepřijde mu to jako svobodná volba. Nechce se očekávat každý rok (podle něj by to mohlo dopadnout tak, že se budeme muset klidně očkovat i každý rok). Nepřijde mu, že je k tomu přistupováno férově, když se někdo očkovat ani nemůže, i kdyby chtěl (ze zdravotních důvodů) a ten kdo nechce, tak je na něj nahlíženo jako na blbce, který si o tom nic nezjistil, přitom to tak není.</p>	<p>Ocenila jsem, že se tady nad touto otázkou v klidu zamyslel. Jasnou odpověď jsem ale nedostala. Musel by se podle něj změnit celý systém a především přístup lidí.</p>	<p>Byl to jeden můj blízký člověk, se kterým se v tomto ohledu názory lišíme a ve většině případů je to střet zájmů a konverzace vždy skončí u tohoto tématu. Proto jsem si právě pro rozhovor vybrala i jeho, chtěla jsem vědět jeho názory a mít důvod si o nich v klidu popovídat. Ze začátku jsem byla nervózní a nevěděla co čekat, i od blízkého člověka. Nakonec nebyl rozhovor špatný, jen mě mrzelo, že byl respondent chvílema zbytečně útočný a bral si vše osobně a neodpovídal přímo. Den po rozhovoru se mi ale omluvil a uznal, že mohl být klidnější a, že se nad celou situací zamyslel. Což beru jako, pro mě, splněný cíl.</p>	<p>Vzhledem k tomu, že jsem respondentu znala, tak jsem tušila i odpovědi na otázky, i když jsme se o tématu nikdy přímo ne bavili (raději). Bylo vidět, že má jasné stanovisko, za kterým si stojí, ale jasné odpovědi, jsem nikdy přímo nedostala. Viděla jsem, že není spokojený, jak je na něj nahlíženo, ale později byl rád, že ho někdo vyslechl, aniž by ho v tu chvíli soudil. Na mě to ale stále působí, že si vybírá jen informace, které se mu hodí a ostatní informace, které vyvrací jeho názory, tak popírá, aniž by se snažil si o nich zjistit více detailů.</p>	<p>Přesně jsem v odpovědích a postojích respondentu uviděla potvrzení předpokladů, které bylo v textu popsáno. On sám se nechává zmást irelevantními informacemi, protože se ani nesnaží dozvídat se více o informacích a zdrojích, které jeho názory vyvracejí.</p>
<p>Omezování lidí a přitom nesmyslnost koronavirových opatření. Uvedeny konkrétní příklady nesmyslných opatření: zavrou se knihovny, kde se pohybuje málo lidí a supermarketů, kde je koncentrace daleko větší, se nechávají otevřené.</p>	<p>Nedává to smysl, postrádá to logiku. Chaotičnost vlády a přitom její direktivnost ("chová se jako přísný rodič, nedůvěřuje občanům"). Nepřehlednost, opatření se mění ze dne na den. Respondentka má pocit, že si vláda s občany hraje ("nejdřív stačí rouška, pak musí být respirátor/nejdřív jen dvě očkávání, teď musí být i třetí, jinak to není plnohodnotná ochrana). Opatření vlády jí přijdou občas tak nesmyslná, že je to až podezřelé. Neumí pocít, který z opatření má, vyjádřit slovy, používá výrazy jako "mravenčení po těle" nebo "prostě mi to nejde přes tělo". Koronaviru se věnuje příliš mnoho pozornosti, přitom jsou tu daleko větší problémy (změna klimatu, nemoci způsobené znečištěným životním prostředím).</p>	<p>Přestat autoritativně nařizovat lidem, co mají a nemají dělat a více jim důvěřovat. Věřit v jejich zospovědnost a pouze jim dávat doporučení. Nevěnovat tomu tolik pozornosti a začít mimo to řešit důležitější věci, jako je změna klimatu, která si zaslouží minimálně tolik pozornosti jako covid.</p>	<p>Měla jsem pocit, že respondentka se negativně stavi vůči opatřením primárně kvůli obecné nedůvěře v českou vládu (ihned vztahuje opatření proti koronaviru na vládní úroveň ČR) a nedůvěru v to, že má dobré úmysly. Naopak. To, že je věnováno tolik pozornosti koronaviru obecně je pro ni jen strategie vtřít psem, kdy se záměrně odvádí pozornost od jiných problémů (horších než je covid) a neřeší to důležitě, nechce skutečně pomoci lidem, jen chce nařizovat a ovládat lidi, přitom si sama sleduje své zájmy a "nahrabává si" pod zástěrkou covidu pro sebe.</p>	<p>Přijde mi, že respondentka má pocit, že jde o nějakou hru vlády, která si vzala téma covidu jako zástěrku a skrývá za ní něco nekalého, odvádí pozornost od důležitějších problémů. Vnímá koronavirová opatření jako přehnaná a má pocit, že prostřednictvím nich odvádí pozornost od vládní odpovědnosti vůči řešení environmentálních problémů. Za nedůvěrou vůči koronavirovým opatřením se skrývá nedůvěra vůči vládě a její uměle vytvářené autoritě. Problematické vnímání moci a vztahu vlády a občanů. Uplatňování moci vůči občanům, pocity útlatku, nesvobody, povyšování se nad občany, nesledování veřejného zájmu, jen zájmu politických elit.</p>	<p>Paradoxně jak respondentka uvádí, že je pozornost věnována covidu nástrojem vlády, jak odvést pozornost od jiných problémů, tak sama respondentka používá obranný mechanismus vytěsnění/popření (skutečného) důrazu obětí na koronavirus, zdravotní následky, tvrdá data), když snižuje závažnost covidu srovnáváním s jinými nemocemi a popírá či vytesňuje (a tím sama odvádí pozornost) tak data o rychlosti přesunu, nemocnosti a smrtnosti a tyto statistiky pokládá za úmyslně překroucené, přičemž opakovaně zdůrazňuje za závažnější problém klimatickou změnu, k jejímuž řešení vyzývá. Tuto hrozbu tedy vnímá a vědeckým poznatkům, datům a statistickým údajům ohledně tohoto globálního problému důvěřuje, zatímco globální pandemií pokládá za nafouknutou a nedůvěřuje všemu, co slyší. Především pak vztahuje vše negativní k naší vládě (ale nikoliv k jejímu selhání při zavádění efektivních opatření dostatečně brzo, ale k direktivnímu způsobu komunikace v podobě zákazů a příkazů, omezování svobody občanů).</p> <p>Respondentka je tak ovlivněna irelevantními informacemi, soustředí se na chaotické kroky vlády, střídání ministrů zdravotnictví, změnu nařízené ze dne na den, na kterých demonstruje svůj pocit, že vláda si prostřednictvím koronavirových opatření dělá z lidí bláznů. Ze lpění na těchto informacích a vytěsňováním tvrdých dat jsou potom formovány (zjednodušující) postoje respondentky, že koronavirus není tak závažný, aby se mu muselo věnovat tolik pozornosti, energie a prostředků.</p>
<p>Respondentce se vybaví "velké haló". Nepopírá covid jako takový, "jen" popírá jeho rozsah a důležitost. Ona sama nedodržuje opatření zrovna striktně (i když má roušku na obličej, nemá s ní zakryté dýchací cesty). Respondentka také mluvila o tom, že se jí vybaví očkování, protože je ho teď všude plno. Není proti očkování všeobecně, něco jí ale v tomto případě "neštímuje". Celkově se jí vybaví přefouklá bublina, která všechnu už jen musí otravovat.</p>	<p>Respondentka patří do rizikové skupiny (bere léky na silní snížení imunity, jelikož je po transplantaci ledvin). Vadí jí ovšem, že se stále mluví o tom, že "musíme chránit rizikovku... ale rizikovsky se nikdo nezeptal, jestli chce bejt chráněna". Zastává názor, že by se společnost měla promouřit, jelikož věří, že "každý má svou smrt napsanou a nic - ani covid - to nezmění". Vadí jí paradox toho, že opatřeními chráníme rizikové skupiny, ale zároveň právě covidu pak umírají lidé (na jiné nemoci), kvůli odkládání operací.</p>	<p>Nic. Jelikož jak již řikala, každý má svou smrt napsanou. Samozřejmě by jí mrzelo, kdyby umřel třeba někdo v rodině kvůli covidu, ale to nic nemění na tom, že "to tak mělo být". Vadí jí paradox toho, že opatřeními chráníme rizikové skupiny, ale zároveň právě covidu pak umírají lidé (na jiné nemoci), kvůli odkládání operací.</p>	<p>Špatný. Podobný rozhovor jsem se svou matkou nevedla poprvé (i když dnes jsem se snažila naslouchat víc než jindy) a vždy je těžké poslouchat to, že je pro promouření, když vím, že právě ona je rizikovka.</p>	<p>Respondentka pravděpodobně věří na něco, co nás přesahuje - zřejmě nemáme životy pouze ve svých rukou, pokud způsob smrti máme pevně daný. Možná se tam někde skrývá i strach - 1) z bezmoci, 2) z toho, že kdyby se jí jako rizikovce něco stalo, nedostala by potřebnou pomoc, 3) z utlíkání života - který je maskován podrážděností a bagatelizací problémů.</p>	<p>Z opakování o "velkém haló" a "nafouklých bublinách" se dá usuzovat, že je respondentka přesyčena informacemi, tudíž může docházet složitěji k jejich zpracování. Dochází pravděpodobně k racionalizaci - kdy si respondentka možná myslí, že ona přežila "skutečnou" nemoc a to vede k bagatelizaci covidu, která často srovnávaná s chřipkou, a tedy nemusí dodržovat opatření. Možná dochází i k intelektuální - v její blízkosti nikdo problémy s covidem neměl, tudíž jsou pro ní tyto lidé velmi abstraktní (viz tvrzení, že by se nic nezměnilo, ani kdyby umřel někdo v rodině).</p>
<p>Kolem sebe nemám snad žádného vysloveného popírače změny klimatu. Vybrala jsem si proto respondentku, která na jednu stranu uznává klimatické problémy a nutnost je řešit, na druhou stranu v zásadě odmítá jakákoli řešení kromě těch „v mezích mírného pokroku“. Vybaví se jí snaha o udržitelnější přístup k všemožným stránkám lidského působení na planetě, snaha, aby se zmírnil proces změny klimatu. Konkrétně mluví o redukci špinavých energií, znečišťování a o konzumní společnosti, která vyhazuje moc a vyhazuje nešetně. Zmiňuje nekonečnou výrobu v nekorektních podmínkách, cestování (redukce létání, elektromobily). Má dojem, že se na ni valí informace z obou stran.</p>	<p>Debata o klimatu má dva extrémní póly, na které se dost lidí ze středu posouvá - sama neví, kam se postavit. Jednak „ekoteroristy“, kteří tvrdí, že je třeba něco dělat, ale často hlásají nesmysly z hlediska jiných oborů a prosazují TO SVOJE (např. odmítání jádra, přestože OZE nedostačují spotřebě) a neuvědomují si, že spousta věcí je nákladná a Evropa (natož svět) na ně nemá prostředky; vnímá u nich tupost k jiným pohledům. Nelíbí se jí praktiky, jako jsou individuální akce XR - chápe je, ale podle ní budí spíš averzi k tě akcí a vlastně i celé myšlence. Na opačný pól dává lid, kteří dělají z GZK mýtus a budou dělat všechno, aby si potvrdili, že je všechno ok. Cítí marnost: i kdyby Evropa dělala extrémní řešení, nikam by to v kontextu světa nevedlo, nikdo jiný nic dělat nebude. Bojí se stavu, kdy je Evropa ekonomicky zasažená kvůli opatřením a zbytek světa stejně ničí klima a jen se mocensky posiluje.</p>	<p>Státy, kterým nevěří, by se musely přesvědčivě snažit taky něco dělat (včetně Ameriky) - něco zavazujícího, ne jen deklarovat něco, co se nedá vymáhat. Pomohlo by taky, kdyby se vytvořilo mezinárodně vědecké uskupení (někdo, komu by důvěřovali vlády), které by se snažilo najít řešení optimální napříč obory → život na udržitelné planetě, ale v dostatečném komfortu. Navíc by byla ráda, kdyby se stáhla polarizace u témat klimatu, feminismu aj. snížila tak, aby člověk "uprostřed" u vyslovení neměl dojem zvláštního zabarvení a nevytanulo mu ty všechny spory, co kolem toho slyší („vyvolává to dvojtyl, zmatený pocit“).</p>	<p>Málo překvapivý. Nebyl to první rozhovor o klimatu, který jsme s respondentkou vedly, a tak jsem počítala s velmi středovými odpověďmi. Zaujala mě ale propojenost jednotlivých myšlenek do hodně koherentního světónázoru.</p>	<p>Z celého rozhovoru jsem cítila výraznou „středovost“, která na mě střídavě působila jako cesta rozumu (chci něco dělat pro klima, ale rozhodně ne nepromyšleně) a jako velká nejistota (opakovaně „kam v té polaritě patřím já“). Byla také znát absolutní nedůvěra v kroky jednotlivce („akorát přijdu o příležitosti oproti ostatním a stejně se nic nezmění“) a v zásadě kohokoli kromě opravdu všech velmocí (např. Evropa samotná, zatímco zbytek světa „ničí a sil“).</p>	<p>Moc bych toho nedoplnila (což je asi opravdu dáno „středovostí“ mojí respondentky). Napadá mě jen, že její přístup by se snad dal zaškatalizovat do intelektuálizace, jakožto základu pro pozici „not in my backyard“, která tak intenzivně spoléhá na plně globální řešení, až vlastně od celého tématu může dát tak trochu ruce pryč a příliš se nestresovat vlastními chováními.</p>

<p>Vybavia sa mu všetky tie hlúposti ako nosenie rúšok, či respirátorov, dodržiavanie rozostupov, obmedzovanie voľného pohybu a obmedzenie služieb ako reštaurácie a podobne. Pokladá to za šikanu a obmedzovanie práv jednotlivcov.</p>	<p>Vadí mu na tom najmä to, že sa všetky opatrenia riešia plošne, že sa neberie do úvahy vek a zdravotný stav jednotlivých ľudí. Akoby vláda použila na všetkých jeden meter. Myslí si, že ako fyzická osoba je zodpovedný za svoje zdravie a nikto nemá právo mu nariaďovať všetky tie bilbosti, ktoré vymenoval v prvej otázke. Starší ľudia a tí, čo sa cítia ohrození, nech kludne nosia na ústach rúšku, ale nech nikto nenariaďuje nosenie rúšok jemu. Cíti sa zdravý, nemá zdravotné problémy a podľa neho nosenie rúšok len obmedzuje budovanie imunity proti chorobám a možno aj proti samotnému Covidu.</p>	<p>Nikto nemá právo mu rozkazovať a nútiť ho do vecí, ktoré sú proti jeho vôli. Najmä vláda, ktorá len rozkazuje a neberie opatrenia sama zodpovedne. Už ubehla dlhá doba, aby vedel zväziť ako závažná je situácia s Covidom. Keď príde moment, že sa situácia dramaticky zhorší, v podobe nejakej novej mutácie, či ochorenia, ktoré je naozaj nebezpečné, tak to je niečo úplne iné. V ten moment by bol ochotný chrániť svoje zdravie rúškom, pretože by sa cítil ohrozený.</p>	<p>Pri rozhovore som mala zmiešané pocity. Na jednej strane respondent hovoril pokojne, nepoužíval skoro žiadne haniace slová, zdalo sa, že vie o čom hovorí a znelo to rozumne. Je o svojom názore presvedčený. Na druhej strane však som s jeho názormi vnútorne nesúhlasila, čo vo mne vyvolávalo negatívne pocity, pocit nekomfortu. Akoby som sa nerozprávala so „svojím“.</p>	<p>Myslím si, že v tomto prípade to sám respondent vcelku zhrnul. Sám sa necíti ohrozený Koronavírusom a opatrenia mu prídu zbytočné, respektíve nespravodlivé. Myslí si o sebe, že je zdravý a že by ho Covid neohrozil nejak zvlášť na zdraví. Sám seba vylučuje od tej zraniteľnejšej skupiny obyvateľstva, ako sú starší, či chorí ľudia, a bol by rád, keby to takto pri zavádzaní opatrení rozlišovala aj vláda. Mám z toho pocit, akoby respondent na jednej strane chcel prevziať zodpovednosť, ale len za seba a za svoje zdravie. Naopak, zodpovednosť za starších, či chorých ľudí odmieta prevziať. Ak by som to mohla zhodnotiť naozaj subjektívne, tak to považujem za sebecké chovanie, kedy „čaká“ na moment, až sa to bude dotýkať priamo jeho osoby.</p>	<p>Po prečítaní jednotlivých kapitol, by som k svojej interpretácii dodala možné vysvetlenie toho, prečo je môj respondent tak presvedčený o svojej pravde. Z kapitoly o kognitívnej psychológii ma zaujal spôsob, akým sa sami znižujeme irelevantnými informáciami, tzv. potvrdenie predpojatosti (confirmation bias). Tak ako zástancovia týchto opatrení a očkovania na Covid, tak aj jeho odporcovia často hľadajú informácie, ktoré by potvrdili práve ich názor na situáciu. Bránime sa informáciám z druhého „kmeňa“. Hľadáme informácie, ktoré naše stanovisko potvrdzujú, než tie, ktoré ho vyvracajú.</p>
<p>Respondent odpovedal, že se mu vybaví dve roviny – „osobní“ a „globální“ (mysleno řízená státem/EU). Na té osobní si představí například třídění odpadu, nebo to, že nenechá jen tak téct vodu z kohoutku – to mu přijde samozřejmé – ale například do bezobalového nakupování by nešel, to mu připadá moc náročné a „omezující“. Na té úrovni opatření státních/Evropských si potom představí například Green Deal, se kterým nesouhlasí.</p>	<p>Respondentovi vadí to, že EU neřeší klimatickou změnu celosvětově, ale pouze na svém území. Ostatní země – Čína, Rusko, USA – na to podle něj „dlabou,“ a samotná EU by podle něj neudělala žádný velký rozdíl ve výsledném oteplení a zbytečně by se ekonomicky zničila. Krom toho se mu zdají opatření nepromyšlená a „nelogická“, není to podle něj dost domyšlené do důsledků (např. přechod na elektromobilitu problematicky kvůli nutnosti dlouhého nabíjení a vytvoření obrovského množství dobíjecích míst) ani dost „podchycené“ (uváděl příklad evropských povolenek, které nakoupily cizí firmy a pak je draze prodávaly těm evropským). Vadí mu, že jsou kroky „neefektivní“, že se snaží řešit všechny problémy, včetně „banalit“ – například plastové štětky do uší – místo toho, aby se zaměřily na ty „skutečně významné věci“. Taký vyjádřil obavu z potenciálního „omezování svobody“ – např. že by v budoucnu nesměl vlastnit auto – a z nečistých motivů prosazovat – že podle něj jsou opatření často prosazovaná z mocenských/ekonomických důvodů, nebo proto, že je to „trendy.“</p>	<p>Aby opatření byl ochotný podporovat, musela by být prosazovaná celosvětově, měla by se zaměřit pouze na "efektivní" kroky (neřešit všechny „banality“) a neomezovat svobodu jednotlivců (to by byl ochoten přijmout pouze pokud by dosažený výsledek byl k té ztrátě svobody pro něj „adekvátní“). Také by opatření musela být „domyšlená“ (aby nezpůsobovala problémy), logická a řídit se „selským rozumem“ – např. obnovitelné zdroje rozšiřovat, ale rozšířit i jádro, aby byla dodávka energie stabilní a dostatečná.</p>	<p>Pocit jsem měla v podstatě poměrně dobrý pocit (byť byl pro mě problém některé věci nerozporovat, nebo neuvádět na pravou míru některé domněnky), protože respondent mluvil ochotně a bylo vidět, že nad tím přemýšlí. Nevýjadřoval se nijak vulgárně ani příliš radikálně, přišlo mi, že by byl ochoten vzlít v potaz argumenty druhé strany, pokud by mu připadaly smysluplné a byly komunikované pro něj důvěryhodným zdrojem.</p>	<p>Respondent nad tématem evidentně přemýšlil, u mnoha věcí si však není příliš jistý nějakými skutečnými fakty, vychází zřejmě spíše ze zprostředkovaných zdrojů. Cítila jsem z jeho slov nedůvěru k motivům, které by se mohly za opatřeními skrývat, a především obavu z toho, že by jej mohla opatření omezovat, ochuzovat či jinak zasahovat do života – a že by nás jako EU mohla znevýhodnit oproti ostatním. Taký si myslím, že nevnímám klimatickou změnu jako tak velký problém, předpokládám proto, že má informace ze zdrojů, které jí spíše banalizují.</p>	<p>Myslím si, že jsem v jeho argumentech zaznamenala tyto jevy popsané v kapitolách: heuristika – politici jsou nedůvěryhodní a zkorumpovaní, jednají pro své vlastní zájmy. Pravděpodobně i potvrzení předpojatosti – užívání zdrojů, které podporují jeho názory. Obrany: přemístění (třídění odpadu, vypínání vody), potlačení nebo vytěsnění (mluví o možných negativních dopadech opatření, ale to, co by mu mohla způsobit klimatická změna nijak nereflektoval) a možná i racionalizaci a intelektualizaci.</p>
<p>První odpověď byla „rouška“. Potom jsem ho poprosila, ať to rozvine, takže dodal „rouška, respirátor, testy, byrokracie...“</p>	<p>Nejvíce mu vadila nesmyslnost opatření, jejich nedotaženost. Z konkrétních opatření to byl zákaz ježdění mimo okres, kdy mu zejména v zimě vadilo, že nemůže na hory na běžky, kde by se s nikým třeba ani nepotkal. Obecně respondentovi vadilo, že se vyhlásila opatření, která ale nebyla nijak vymáhána, a tak je mnoho lidí nedodržívalo. Respondent je dle vlastních slov dodržíval. Pak se opatření zpřísnila a stále se příliš nevymáhala. Respondentovi tak nejvíc vadilo to, že on jako férový člověk, co pravidla dodržíje doplácí na to, že jiná pravidla nedodržíjí. Přál by si, aby se začala nějak vymáhat. Měl ale pocit, že nějaké ostřejší vymáhání vláda nechtěla tlačit, aby si neznepřátelila voliče.</p>	<p>Současná opatření (rozhovor proběhl 25.10.) mu prý nevdá. Proto jsem otázku zaměřila na očkování, které respondent odmítá. V tom případě mu vadí, že ani očkování nezaručí úplnou bezpečnost, že by se muselo obnovovat např. každý rok, že systém k očkovaným lidem přistupuje jako ke 100 % bezinfekčním, přestože je stále možné, že covid dostanou, a k neočkovaným jako těm „nebezpečným,“ co ohrožují své okolí. Proto by se nechal očkovat buď v případě, že by to bylo očkování jednorázové a zároveň bezpečné (mluvil o případech, kdy mají lidé po očkování zdravotní problémy – uznal, že se nedá říct, zda jsou skutečně způsobené očkováním, ale ani se to nedá vyloučit), nebo v případě, že by se opatření tak zpřísnila, že by jako neočkovaný nemohl nikam (dle jeho slov, taký chce mít život.)</p>	<p>Respondent je někdo z mé rodiny, a tak je pro mě těžké se o tématu covidu bavit, protože se ve věcech často neshodneme. V tomto případě jsme byli ale „jeden na jednoho,“ a tak to bylo mnohem příjemnější.</p>	<p>Respondentovi nejvíc vadí neférovost a v některých případech nesmyslnost všech opatření. Vadí mu, jak opatření dopadají na něj osobně a jak téma politici zneužívají.</p>	<p>Nemyslím si, že by se respondent snažil potlačit samotnou existenci covidu. Využívá ale dříve vytvořené předpojatosti vůči konvenční medicíně, a proto je proti opatřením skeptický. Ačkoliv jsou mu k dispozici vědecká data např. o vakcíně, respondent se jimi nenechá přesvědčit. Navíc je v postavení, kdy není přímo ohrožen (možnost pracovat z domova), z čehož plyne pocit nepotřebnosti vakcíny pro něj osobně. Respondent se tedy řídí tzv. lidovým modelem.</p>